

# Anarşist Bir Teamül: Özgür Yaşamın Yeniden Yaratılması

Meydan Gazetesi

13.05.2013

*“Anarşizm, geleceğin toplumunun ayrıntılı bir planı değildir. Toplumun temelini, toplumsal adalete uygun olarak yeniden biçimlendirmek üzere girilmiş bir çabadır.”*

Isaac Puente

**“Her şeyin, özgür komünlerde örgütlenmiş köylüler ve işçiler arasında paylaşılması, yeni bir yaşamın yaratılması hem de bu yaratımın savunulması noktasında belirleyicidir.”**

*Nestor Mahno*

Toplumsal adaletsizliklerin oluşması; devlet baskısının ve kapitalist sömürünün, yaşamın karşısında kendini var etmek için ezilenleri farklı şekillerde hedef alması, sadece günümüze ait bir durum değil. Bütün bunların karşısında, bu adaletsizliklere karşı, özgür bir yaşamı örnek isteyenlerin geçmişten bugüne var olması gibi. Özgür bir yaşamın yaratılmasının, bu adaletsizliklere karşı mücadeleye girilmiş hareketlerce bugün de dillendirilmesi, toplumsal devrimin en önemli adımlarından biridir.

Devletin otoritesinin ve kapitalizmin her türlü sömürü biçiminin hüküm sürdüğü bir yaşam biçimine karşı “Yaşamın Yeniden Yaratılması” vurgusuyla anarşistler, sadece adaletsizlik üzerine kurulu bir yaşam eleştirisi yapmamışlar, aynı zamanda bu amaçla bir dizi deneyim ortaya koymuşlardır. Bu vurgu, basit bir kapitalizm eleştirisi değildir anarşistler için. Toplum baskılamak niyetiyle oluşturulmuş mekanizmalarla dolu bir yaşama karşı, derinlikli bir düşüncedir yaşamın yeniden yaratımı. Toplumsal devrimi, siyasal ve ekonomik iktidarların basit bir el değişikliğiyle açıklamadığından, tüm yaşamı hedef alır anarşizm.

O yüzden ilk kez anarşistler tarafından, kapitalizm karşıtı ve devletsiz bir yaşamı anlatmak için kullanılmıştır bu kavram. Zaten kavramı kullananların, “anarşizmin iki büyük deneyimini” yaşayanlardan olması şaşırtıcı değildir.

Yaşamı Yeniden Yaratma çabasına girişmiş anarşistlerden biri Isaac Puente’dir. O, 1936’da İberya’da başlayan toplumsal devrimin hazırlayıcılarından. Yeni bir yaşamı yaratmak için İberya’da eşek üstünde gezenlerdendir Puente. Yeni bir yaşamı yaratmak için köy köy, şehir şehir ilmik gibi örmüştür tüm Aragon’u. 1933 Aralık’ında Cipriano Mera ve Durruti’yle beraber, özgür yaşam için ilk kıvılcımı başlatanlardandır.

Aragon Ayaklanması, Puente’nin ölümü ve ayaklanmanın bastırılmasıyla sonuçlansa da, 1936 Temmuz’una büyük bir deneyim bırakmıştır. Toplumsal **devrim** için bıraktığı sadece bu deneyimi olmamıştır. Mayıs 1936 CNT’nin Zaragoza Kongresi’nde genel görüş olarak kabul edilecek, daha sonra CNT’nin tüm seksiyonlarında ve yerel öz-yönetim mekanizmaları içinde temel olarak alınacak Liberter Komünizm: Yaşamın Yeniden Yapılandırılması kitabı “yaşamın yeniden yaratılması”nın dinamiklerini oluşturacaktı.

Yaşamın yeniden yaratılması, insanların yaşamlarını sürdürebilmek için yürüttüğü tüm faaliyetlerin hiyerarşik olmayan, birilerinin zenginleşmesine yol açmayan, devlet ve benzeri baskı mekanizmalarından bağımsız bir şekilde mülkiyete yol açmayacak, örgütlü bir ilişki biçimiyle yeniden oluşturulmaya başlamasıydı. Puente, toplumun acil ihtiyaçlarından yola çıkarak hazırladığı Liberter Komünizm’de bireyden başlayıp kolektife doğru genişleyen özgürlük hakkıyla güvence altına alınmış bir toplumda, toplumsal ihtiyaçların ve toplumsal yaşamın nasıl örgütleneceğine dair öngörülerde bulunurken, bu öngörülerini Bakunin etkisiyle “yaşamlarını yeniden yaratmış” yerlerdeki ilişki biçimlerine dayandırır.

Puente’nin Yaşamın Yeniden Yaratılması’na yönelik bu çalışması, İberya’daki toplumsal devrimde büyük yer etmişti. Öz-yönetim komiteleri, fabrika ve atölyelerin işleyiş biçimleri, toprak, üretim araçları üzerindeki devlet etkisi değildir sadece karşı çıktığı, “özgür bir yaşam için” kapitalizm karşıtı komünist bir duruştur onunkisi. 1936’da yaratılmaya başlanan özgür yaşamın çekirdeğidir bu. Sonrasında farklı coğrafyalarda yaşamın yeniden yaratılmasında örnek alınacak büyük deneyimdir.

Özgür bir yaşamı yaratmak için girilen bir başka anarşist mücadele Ukrayna’dandır. Nestor Mahno, devlete ve soylulara karşı verdiği örgütlü mücadeleyle efsane bir militan değildir sadece. Ukrayna’daki halkın yaşamın tümünün yeniden örgütlenmesinde büyük çabası olan bir **eylem** insanıdır. 1900’lerin başında, bu yeni yaşam için toprakları soylular tarafından gasp edilmiş köylülerle beraber, toprakları geri almış ve yeni yaşamın temellerini kendi gibi çiftçi olanlarla atmıştır.

Yeni bir yaşamda oluşturulmuş her tarım komünüyle kendi yaşamlarına, kendi iradelerine ve kendi düşüncelerine sahip çıktı Ukrayna köylüleri. Öz-yönetim, paylaşma, adalet ve dayanışma temelli komün-

leriyle tüm Ukrayna'da özgür bir yaşamın mümkün olabileceğini gösterdiler. Ukrayna'daki mücadelenin önemli bütünleyicilerinden olan Nabat Federasyonu'nun tarım komünleri üzerindeki etkisi görmezden gelinemeyecek bir noktadaydı. Nabat, yeni ve özgür bir yaşamın "birlikte" konuşulması ve örgütlenmesinin bir zemini, Kropotkin'in Karşılıklı Yardımlaşma'sını temel alan komünist bir öz-yönetim mekanizmasıydı. Tarım komünlerinde yaşayan halk, gönüllü ve sürekli değişken iş bölümleriyle kendi yaşamlarını idame ettiriyorlardı. Yeni bir yaşamın yaratıldığı ve örgütlendiği bu coğrafyada, yıllar boyu hüküm sürdü bu ilişki biçimi.

Yaşamın yeniden yaratılması, bugün tekrar konuşulurken (konuşulması gerekirken), bu tarihsel deneyimler ve onların yarattıkları etkinin dikkatten kaçmaması gerekir. Toplumsal, siyasi ve ekonomik yapılar bugünkü mücadeleler ekseninde yeniden şekillendirilmek isteniyor. Bunun nasıl olacağı her zaman önemlidir. Toplumsal alanlar dönüştürülürken, siyasi ve ekonomik alanların aynı kaldığı ya da siyasi alanlar değişirken eski ekonomik biçimlerin yeni formunun tekrar ettiği bir yaşam, bütünsel bir dönüşümün etkisi altında değildir. Yaşamın yeniden yaratılması söz konusu değildir. Söz konusu olan eski biçimin farklı bir tekrarıdır. Yeni bir toplumsal yaşamın sağlıklı tohumları bu anarşist deneyimler dikkate alınarak, devletsiz ve kapitalizm karşıtı bir temelde atılmalıdır.

Anarşist Kütüphane



Meydan Gazetesi  
Anarşist Bir Teamül: Özgür Yaşamın Yeniden Yaratılması  
13.05.2013

Bu yazı Meydan Gazetesi'nin 9. sayısında yayımlanmıştır.

[tr.anarchistlibraries.net](http://tr.anarchistlibraries.net)